

Standarti

Publicēts: 11.05.2021.

LVS 369:2004 "Arhīviskais apraksts. Vispārīgie principi: aa(vp)"

Latvijas Standarta LVS 369:2004 "Arhīviskais apraksts. Vispārīgie principi: aa(vp)" (tālāk tekstā - AA(VP)) pamatā ir Starptautiskās arhīvu padomes Apraksta standartu komitejas (International Council on Archives/Committee on Descriptive Standards: ICA/CDS) 1999. gada 19.-22. septembrī Stokholmā, Zviedrijā apstiprinātais standarts ISAD(G): General International Standard Archival Description.

Darbības lauks

Standarts AA(VP) sniedz vispārīgas vadlīnijas arhīviskā apraksta veidošanai.

Standarts AA(VP) balstās uz vispārpieņemtiem teorētiskiem arhīvniecības principiem un ļauj nodrošināt intelektuālo kontroli par aprakstīto dokumentu autentiskumu un pieejamību visā to pastāvēšanas (t.s. dzīves cikla) laikā.

Standarts AA(VP) galvenokārt attiecas uz arhīva dokumentu apraksta gatavošanu jau pēc to atlasīšanas pastāvīgai glabāšanai arhīvā, tomēr tā noteikumus var piemērot arī agrākās dokumentu dzīves cikla stadijās, kas īpaši svarīgi attiecībā uz elektroniskajiem dokumentiem, kuru aprakstīšana parasti sākas līdz ar dokumentu radīšanu vai pat pirms tās.

AA(VP) noteikumi pielietojami neatkarīgi no informācijas nesēja vai formas, tomēr tie neietver norādījumus īpašu dokumentu (piemēram, zīmogu, skaņu ierakstu vai karšu) aprakstīšanai.

Šobrīd Latvijas standartizācijas tehniskajā komitejā STK 22: Muzeju, arhīvu un bibliotēku darbs notiek standarta "Arhīviskais apraksts. Pielietošanas noteikumi" izstrāde.

LVS ISO 11108 "Informācija un dokumentācija. Arhīva papīrs. Ilgmūžības un ilgizturības prasības"

Latvijas standarts LVS ISO 11108 "Informācija un dokumentācija. Arhīva papīrs. Ilgmūžības un ilgizturības prasības" ir identisks starptautiskajam standartam ISO 11108:1999 "Information and documentation -- Archival paper -- Requirements for permanence and durability"

Darbības lauks

Šis Starptautiskais standarts nosaka prasības neapdrukātam arhīva papīram ar lielu ilgmūžību un ilgizturību, kas paredzēts pastāvīgi glabājamiem un bieži lietotajiem dokumentiem un publikācijām.

LVS ISO 11798 "Informācija un dokumentācija. Uz papīra rakstītā, drukātā un kopētā materiāla ilgmūžība un ilgizturība. Prasības un testēšanas metodes" ▼

Latvijas standarts LVS ISO 11798 "Informācija un dokumentācija. Uz papīra rakstītā, drukātā un kopētā materiāla ilgmūžība un ilgizturība. Prasības un testēšanas metodes" ir identisks starptautiskajam standartam ISO 11798:1999 "Information and documentation -- Permanence and durability of writing, printing and copying on paper -- Requirements and test methods".

 Darbības lauks

Šis starptautiskais standarts nosaka bibliotēkās, arhīvos u.tml. vietās ar aizsargātu apkārtējo vidi ilgu laika periodu glabājama, uz papīra rakstīta, drukāta un kopēta attēla stabilitātes prasības un testēšanas metodes ilgmūžības un ilgizturības novērtēšanai.

LVS ISO 11800:2003 "Informācija un dokumentācija. Prasības iesiešanas materiāliem un grāmatu izgatavošanā izmantojamām metodēm" ▼

Latvijas standarts LVS ISO 11800:2003 "Informācija un dokumentācija. Prasības iesiešanas materiāliem un grāmatu izgatavošanā izmantojamām metodēm" ir identisks starptautiskajam standartam ISO 11800:1999 "Information and documentation - Requirements for binding materials and methods used in the manufacture of books".

 Darbības lauks

Šis starptautiskais standarts nosaka izgatavošanas metodes un materiālus, kas izmantojami grāmatu cietā un mīkstā iesējuma izgatavošanai komerciālos apmēros. Tas neattiecas uz rokradītiem iesējumiem, arhīva materiālu individuālu iesūšanu vai ievākošanu. Tas neattiecas arī uz mākslinieciskajiem iesējumiem, kuru primārais mērķis nav nodrošināt grāmatas bloka aizsardzību (piemēram, skulpturālās mākslas veidojumiem uz grāmatām u.tml. materiāliem). Šim starptautiskajam standartam ir divi reglamentējošie pielikumi un viens pielikums ar vadlīniju krājumu. Katrs no tiem nosaka prasības noteiktas kategorijas iesējumiem.

LVS EN 1047-2:2006 Drošas uzglabāšanas telpas. Klasifikācija un ugunsizturības testa metodes. 2. daļa: Datu uzglabāšanas telpas un konteineri

LVS EN 1047-2: 2006 Drošas uzglabāšanas telpas Klasifikācija un ugunsizturības testa metodes. 2. daļa: Datu uzglabāšanas telpas un konteineri

Latvijas standarts "LVS EN 1047-2: 2006 Drošas uzglabāšanas telpas Klasifikācija un ugunsizturības testa metodes. 2. daļa: Datu uzglabāšanas telpas un konteineri" ir identisks Eiropas standartam "Secure storage units - Classification and methods of test for resistance to fire - Part 2: Data rooms and data containers".

Darbības lauks

Šī EN 1047 daļa nosaka prasības ugunsizturīgām datu uzglabāšanas telpām un datu konteineriem. Tas ietver testa metodes, lai noteiktu datu uzglabāšanas telpu un datu konteineru spēju aizsargāt temperatūras un mitruma jutīgu saturu un attiecīgās iekārtas no uguns, kas atrodas ārpus datu uzglabāšanas telpām un datu konteineriem, ietekmes. Noteikta arī testa metode, lai izmērītu datu uzglabāšanas telpu un datu konteineru pretestību šai iedarbībai. Noteiktas arī prasības testa parauga pavaddokumentācijai, materiālu paraugiem, palīgierīču uzstādīšanai, testa paraugiem, testa paraugu un dokumentācijas korelācijai, testa sagatavošanai un testēšanas procedūrām. Testa rezultāti tiek izmantoti datu uzglabāšanas telpu un datu konteineru klasificēšanai.

LVS ISO 14416:2006: Informācija un dokumentācija. Prasības grāmatu, periodisko izdevumu, seriālizdevumu un citu papīra dokumentu iesiešanai arhīvu un bibliotēku vajadzībām. Metodes un materiāli

LVS ISO 14416:2006: Informācija un dokumentācija. Prasības grāmatu, periodisko izdevumu, seriālizdevumu un citu papīra dokumentu iesiešanai arhīvu un bibliotēku vajadzībām. Metodes un materiāli

Latvijas standarts LVS ISO 14416:2005 "Informācija un dokumentācija. Prasības grāmatu, periodisko izdevumu, seriālizdevumu un citu papīra dokumentu iesiešanai arhīvu un bibliotēku vajadzībām. Metodes un materiāli" ir identisks starptautiskajam standartam ISO 14416:2003 "Information and documentation – Requirements for binding of books, periodicals, serials and other paper documents for archive and library use – Methods and materials".

Darbības lauks

Šis starptautiskais standarts attiecas uz grāmatu, periodisko izdevumu un arhīvu dokumentu, kuriem ir īpašas izturības un nemainīguma prasības, iesiešanu. Lietošanas biežums, kā arī bibliotēkas un arhīvu dokumentu nolietojums ir atšķirīgi. Iesiešanas metodes izvēle notiek atbilstoši bibliotēkas vai arhīvu specifiskajām prasībām. No šīs izvēles ir atkarīga iesējuma kvalitāte un cena.

Šis standarts galvenokārt izmantojams turpmāk minētajos procesos:

- publicēto, nepublicēto materiālu un jebkuru citu dokumentu, kam nepieciešama šāda veida aizsardzība, pirmreizējā iesiešana cietā vākojumā,
- cietā vākojuma monogrāfiju, seriālizdevumu un jebkuru citu dokumentu atkārtota iesiešana cietā vākojumā.

Šis standarts nav paredzēts tādu sējumu iesiešanai, ko klients atzinis kā mākslinieciski vai vēsturiski augstvērtīgus, kā arī jebkuriem citiem sējumiem, kurus to fizisko īpašību dēļ nevar un nedrīkst iesiet atbilstoši šim starptautiskajam standartam. Īpaša apstrāde veicama atsevišķi.

Standarts sagatavots projekta „Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēma” ietvaros.

LVS ISO 11799:2006: Informācija un dokumentācija. Dokumentu glabāšanas prasības arhīvu un bibliotēku materiāliem Latvijas standarts LVS ISO 11799 "Informācija un dokumentācija. Prasības dokumentu glabāšanai arhīvu un bibliotēku materiāliem" ir identisks starptautiskajam standartam ISO 11700:2003 (E) "Information and Documentation – Document storage requirements for archive and library materials".

Darbības lauks

Šis starptautiskais standarts nosaka arhīvu un bibliotēku materiālu ilgstošai glabāšanai izmantojamo universālo glabātavu īpašības. Tas ietver ēkas novietojumu un konstrukciju, kā arī izmantojamo instalāciju un aprīkojumu. Tas attiecas uz visiem arhīvu un bibliotēku materiāliem glabātiem, kuru glabā universālās glabātavās, kur dažādas vides var tikt glabātas vienkopus. Netiek aizkavēta atsevišķu zonu vai nodalījumu veidošana atsevišķas glabātavas robežās, kur var kontrolēt apstākļu, lai izveidotu apstākļus piemērotus specifisku arhīva materiālu vajadzībām. Tas neietver speciālas prasības ilgstošai glabāšanai dokumentiem, kas nav uz papīra vai daļēji papīra vidē, tādiem kā pergaments vai velīns, fotogrāfiskie dokumenti vai mašīnlasāmie dokumenti. Tas neietver arī glabātavu pārvaldības procedūras.

Vairākās jomās, nacionālie vai vietējie būvnoteikumi var detalizēti ietvert tādus jautājumus kā publisko ēku vai ēku, kurās tiek glabāti vērtīgi objekti, konstrukcija, drošība un aizsardzība (ugunsdrošība, rezerves izejas, drošība pret zemestrīcēm, zagļiem, laupīšanu, teroristu uzbrukumiem utt.), kā arī pakalpojumus un aprīkojumu profesionālai lietošanai. Tādēļ šis starptautiskais standarts izvairās no detalizētiem noteikumiem šajās jomās, izņemot gadījumus kad rekomendācijas var būt papildinājums šīm prasībām.

Ar standartiem var iepazīties Valsts arhīvu speciālas bibliotēkas lasītavā, Šķūņu ielā 11, Rīgā un tos var iegādāties [Latvijas standartā](#), Brīvības ielā 55, Rīgā.

<https://www.arhivi.gov.lv/lv/standarti>